

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve.
Egész évre ..... 16 kor.
Negyedévre ..... 4 kor.
Helyben átvéve.
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 kor.
Vidékre postán adható.
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

300
**Politikai
napilap**

Megjelenik minden nap, a hétvége és
Ünnep után napok kivételével,
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 277. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1913. december 2.

Rorate coeli . . .

Irtá Szöllős.

„Harmatozzatok égi magasok“; ezek a szép szavak csendültek meg tegnap hajnalban ország-világszerte millió meg millió ember ajkán, akik töredelmes szívvel, áhitatos lélekkel tegnap reggel siettek először a napfelkeltét jóval megelőző órákban a világ minden részében emelt szentegyházakba, hogy a katolikus vallás legszebb szertartásainak egyikén, az első hajnali misén erős hitel, törhetetlen bizalommal mondják el imájukat: „Hozzád emelem szómat Istenem“ és énekeljék el szent lelkesedéssel a „Harmatozzatok égi magasok“ kezdésű gyönyörű cantate három-négy strófáját

Nem a divat, mert hiszen ez a csillogó világítású termeket, a napsütéses fényes korzókat szereti és nem elégszik meg a templomok mystikus félhomályával; nem is a megszokás, mert hiszen ez a kényelmes formákat kedveli és a hajnal édes álmának megszakítását nem szívesen áldozza fel a szokásnak hozott ajándék gyanánt, szóval nem külső körülmények, hanem az a belső lelki szükséglet vitte és vezette az ájtatos keresztények millióit tegnap reggel az Isten házába, a mely arra készíti, hogy nappali munkájának megrövidítése nélkül, a nagyon édesnek mondott hajnali álmot hozza áldozatul és elmenjen oda, ahol hiszi, mert hiheti is, hogy az Istenhez felemelt szavát, a Magaságbelihez küldött fohászatát meghallgatják s ahol a világra jönni készül újfent Az, a kit vár a mi lelkünk, hogy oltalmat nyerjünk a mi életünk ezer bajai, végetnemérő kin-

lódásai közben és a sátán erős inszelkedései ellen.

Mert hát megint olyan idők nehezettek reánk, a melyekben éreznünk is, tudnunk is kell, hogy gyarló a mi erőnk a bajok nagy légióival való megküzdésre; kicsiny a mi reményünk a sátán hatalma ellen való diadalmas haragra, ha csak nem él bennünk és nem harsan fel éles kürtszóval a mi hitünk, hogy valahonnan égi szent követet kell várnunk, abban erősen kell hinnünk, aki az utat megmutatja nekünk, hogy az Igazság után azon az ösvényen járjunk, a melyen az élet üdvösségéhez az Istenhez jutunk.

A léleknek nagy elfásultsága, a szívnek véghetetlen romlottsága mellett hordozhatjuk csak büszkén felemelve a fejünket éppen most, amikor aki állani látszik, már érzi a föld kiesuszamlását a lába alól; aki a tetőkön van, fél és borzad a szeme előtt megnyíló és őt övével együtt elnyeléssel fenyegető tátongó örvénytől, aki a városban van, nem tudja, hogy és milyen körülmények közt találja otthon hagyott családját. Valami esztelen elbizakodottság árán járhatunk csak ember társaink közt büszkén felemelt fejjel, mintha éppen semmi okunk nem volna az alázatosságra, emberi gyarlóságunknak bevallására és arra, hogy ne magunktól, hanem a magasságokból harmatozó kegyelmektől várjuk jelenünk sötétségének felderítését, jövőnk homályosságának átvilágítását, a mi véges földi életünk-ből a végnélküli való örök boldogságba bejutásunk megadását.

A gonosz jár köztünk és keresi azt, akit elnyelhet. Nem is nagyon kell keresnie, mert hát sötétben is jól látja a mi lelkünknek villogó penészfoltjait és e nagyon jól kivehető célpontokra: a hiúságra, a nagyravagyásra, az álnokságra, a dőlyfre, a fényűző hajlandóságokra, a mások becsületén rágódó, a magunk értékének tulontulhajtott rut önzésre, a hitlenségre, a mindenkit megsemmisíteni, az utunkból mindenkit ellökni törekvő gyűlöltre irányítja a pokol sarával megmérgezett nyilait. És mi nem látjuk, nem is láthatjuk a felénk lövöldöző gonoszt, hiszen nagy a homályosság mi körülöttünk és a gonosz sötét mezbe öltözik; csak a kakastaraj villog meg imitt-amott tollas barettyjén.

Vértünket is: erős hitet régen elhagy-

tuk már valahol, ott a hol ócskavasként olcsón vásárolták meg a lélekkufárok a mi hajdan erős páncélunkat. És vajjon mit vetünk és mit kaptunk e csekély pénzért is? Valami hiu rongyot: a szinpadokra szánt csillogó külmezt, a melybe mindannyszor öltözni szeretünk, valahányszor mindennapi gondjaink és bajaink közül élethivatásunk a fórumra szólít bennünket. Amde ez a hitvány rongy igen gyorsan lefoszlik rólunk, mihelyest a nyilvánosság előtt folytatott életünk szelei érintik a meleget, puha szárazságot nyujtani, ugy sem tudó tógát vagy peplumot. Szomorú, de így van!

A hajnali misére sötétben indulunk, a mikor végét járja az ájtatoskodás és a mennybeli jó Anya kegyelméért esdő szent imánkat kísérelő harangszava is elhallatszik, a homály már oszladozni kezd, a reggeli pirkadás rózsaszín mezbe öltözteti az égboltozat keleti felét és egy két napsugár is elsiklik már a halmok felett. Keresi azt a legmagasabb helyet, a hol megpihenhet; meg is találja: a tornyok aranyos keresztjét, azt meg csókolja, de a gyarak füstös kéményére is rálövel a fénykévéjét, mintha csak azt mondaná: „Eljöttem újra, felébresztettek ember a mai napra; nézz a keresztre, ahol ragyogok, nézz oda aztán imádkozzál. Tekints a gyárkémmenyre is, melynek füstgomolyát is megvilágítom és aztán dolgozzál.“

Igen, imádkozzunk és dolgozzunk; imádkozzunk és dolgozzunk magunkért és azokért, kiknek sorsát a mennybeli Gondviselés ránk bízta és csak annyi nemes egoizmust engedjünk imánk és munkánk irányító elvéül, amennyi gyönyört a hozzánktartozók boldogsága látásának altruizmusa árán szerezhetünk magunknak.

Ha így teszünk, talán felébre-

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b. Telefon 13-02.

dünk mély álmunkból és megsza-
badulunk rabságunkból.

Énekeljük hát egy szívvvel, egy
lélekkel: „Harmatozzatok égi ma-
gasok.“

A delegáció.

Bécs, dec. 1.

A magyar delegátusok vasárnap Bécsbe
érkeztek. Az ellenzéki delegátusok tíz óra-
kor értekezletre gyűltek össze Windisch-
Graetz Lajos herceg palotájában, hogy a
taktikáról határozzanak. A főrendiház szom-
bati határozata ugyanis, a mellyel megem-
gédi a delegációban a parlamenti őrség al-
kalmazását, elrontotta a tervüket, hogy a
delegáció határozatát provokálják ebben a
kérdésben. A határozat meglepően hatott és
elkedvetlenítette az ellenzéket, annyival is
inkább, mert főszónokuk Vázsonyi hirtelen
megbetegedett.

Hétfőn reggel érkezett meg Tisza István
gróf miniszterelnök és az ellenzék egyik ve-
zére, Károlyi Mihály gróf is. A mai ülés
iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Láng Lajos báró elnök negyed tizen-
egy órakor jött az ülésterembe, a mikor be-
tődültek a munkapárti delegátusok is és el-
fogalták helyeiket. Az ülésen megjelentek
a magyar kormány részéről: Tisza István
gróf miniszterelnök, Teleszky János pénz-
ügyminiszter, Harkányi János báró kereske-
delemügyi miniszter, Burián István báró ő
felsége személye körüli miniszter, a közös
miniszterek részéről Berchtold Lipót gróf
külgügyminiszter, Bilinszky Leó közös pénz-
ügyminiszter, Krobotin lovag közös hadügy-
miniszter és Haus Antal tengerészeti pa-
rancsnok, továbbá a miniszteriumok osztály-
főnökei.

Láng Lajos báró elnök egynegyed 11-kor
megnyitja az ülést és mindenekelőtt a mult
plenáris ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére
térnek át. Az elnök jelenti, hogy miután a
legutóbb összehívott plenáris ülés határozat-
képtelen volt, a legutolsó plenáris ülésnek az
alakuló ülés tekintendő. A jegyzőkönyv hi-
telesítése után az elnök kifejti, hogy az új
nyilvános ülést azért hívta össze, hogy az
ellenzéki delegátusoknak alkalmat adjon arra,
hogy a parlamenti őrség kérdését, mely miatt
legutóbb plenáris ülést hívtak össze, szóvá
tehessék.

Mielőtt erre a tárgyra rátérnének,

Károlyi Mihály gróf kéri, hogy szemé-
lyes megtámadtatás címén szót emelhesen,
ambátor a személyes megtámadtatás nem itt
a delegációban, hanem azon kívül történt, de
innen indult ki.

Láng Lajos báró elnök teljesen méltá-
nyolja Károlyi Mihály gróf kívánságát és az
engedelmet megadja neki, de kijelenti, hogy
ez a jövőre nézve precedensül nem szolgál-
hat. (Általános helyeslés.)

Károlyi Mihály gróf maga is elismeri,
hogy az ő mostani felszólalása nem felel
meg a szokásoknak, de miután a külgügyre
vonatkozó kérdésben Magyarország és Fran-
ciaország viszonyáról van szó és minthogy
ez a kérdés nagyobb port vert föl, mintsem
hitte volna, azt hiszi, szükséges és helyes
most felszólalnia, hogy a külföld is lássa,

hogy az ellenzék egyik vezére hogyan vé-
lekedik ebben a kérdésben.

A külgügyi albizottság ülésén szóló a
külgügyminiszterium expozéjával foglalkozva,
kifogásolta az expozéban azt a részét, a
mely Franciaországgal foglalkozott, neve-
zetesen azt a rideg hangot, a melyet a
külgügyminiszter a francia köztársasággal
szemben az expozéban használt. Azt mon-
dotta tudniillik szóló, hogy tudtával Fran-
ciaországnak egyetlen bűne az, hogy nem ad
nekünk kölcsönt arra, hogy azt az ellene
való fegyverkezésre is fölhasználhassuk.
Erre a felszólalásra Tisza István gróf mi-
niszterelnök nyomban reflektált és akkor
félreértette szóló intencióit és félremagya-
rázta szavait, a mit a szónok rögtön rekti-
fikált is. Tisza István gróf miniszterelnök
ugy fogta föl akkor szóló szavait, mintha ő
a francia tőkét vissza akarná tartani attól,
hogy a monarchiába bejöhessen.

Hadik János gróf hevesen tiltakozik a
parlamenti őrségnek a delegációban való
bevonultatása ellen. Láng Lajos vállalja a
felelősséget a karhatalomért.

Andrássy Gyula védi Rakovszkyt, akit
a többség választott meg, ennél fogva nem
lehet kitiltani a delegációból.

Erre Tisza István rögtön válaszol,
mondván, hogy Rakovszkyt az ellenzék je-
lölte, miért jelölte, mikor tudta, hogy a
Házból és bizottságaiból kitiltották. A de-
legáció csak egy bizottsága a Háznak, te-
hát erre is áll a tilalom és éppen ilyen
címen szerepel a delegációban a parlamenti
őrség is.

Andrássy heveskedik.

Gróf Tisza: Az őrség szolg. szabályza-
tának 48. §-a előírja, hogy az őrség vala-
mennyi bizottságban rendelkezésére kell, hogy
álljon az elnöknek. Tehát törvényes alapon
hoztuk ide.

Andrássy: Na, ezt maga sem hiszi!

Tisza: Kikérem magamnak!

Andrássy: Hiába is kéri, mert úgy van!

Tisza: Megpróbálok jobban uralkodni
magamon, mint a képviselő ur! . . . Így is,
akartuk ezt, kiterjeszteni minden bizottságra
az őrségi karhatalmat. Jogi meggyőződése,
hogy helyesen jártak el.

Meddő vita.

Délután fél 4-kor megcsappant érdeklő-
dés mellett felytatták az ülést.

Károlyi Mihály az elnök intézkedését
bírálja. Megvonják tőle a szót.

Apponyi Albert gróf ismét felhossa Ra-
kovszky esetét és az őrség törvénytelen vol-
tát. Előle unalmas vita keletkezik közte,
Tisza gróf, Khuen gróf és az elnök között,
aki kijelenti, hogy a képviselőház elnöke reá
ruházta az őrség feletti rendelkezési jogot.

Végül az elnök bejelenti, hogy 9-én d.
e. lesz az első plenáris ülés, amelyen a kül-
ügyi albizottság jelentését fogják tárgyalni.

Apponyi Albert

interpellál

a külgügyminiszterhez az expozé nagy hiá-
nyossága, felületessége miatt. Kérdi a kül-
ügyminisztert, hogy hajlandó-e az expozéját
kiegészíteni és hogyan.

Az interpellációt kiadták a külgügyminisz-
ternek.

Ma d. e. 10 órakor a tengerészeti, d. u.
hadügyi albizottság ülésezik.

A városatyaválasztások.

Teljes akcióban a Népszövetség.

Még egy hét választ el bennünket a vá-
rosatyaválasztásoktól; ezt az időt a pártok
igyekeznek a választás előkészítésére teljes
erővel felhasználni.

Erdekes tünet, hogy most az azelőtt oly
zajos kortesvacsorák hiányoznak. Sem a mun-
kapárt, sem a függetlenségi párt nem rendez
kortesvacsorákat; ellenben minden párt he-
lyett vacsorál az ugynevezett polgári kö-
röske.

Ez a kisdud csoport, amelynek szabad-
kőműves irányzata most már kétségtelen,
egyszerre leereszkedik a néphez és szavaza-
tot kér minden pártból kitessékelt jelöltjei és
zavaros elvei javára. Hogy sok szavazatot
nem fog kapni egyik sem, az bizonyos. En-
nek érzetében most lapjukban, az Uj Nagy-
váradban napról-napra elhelyeznek támadó
cikket a Népszövetség ellen. Még a füg-
getlenségi párt egyik vezérének, dr. Stocker Jó-
zsefet is megtámadták a minap lapjukban;
hja, Stocker József vallásos katolikus em-
ber, az ilyen pedig nekik nem kell. Ugyanez
az eset a munkapárttal szemben is, ahol a
polgári köröske lapja szintén véletlenül a
katolikus dr. Medvigy Gábort szemelte ki
támadásai célpontjává. Így igyekeznek a „pol-
gári karika“ zavart csinálni mindenfelé, hogy
aztán a zavarosban halászhasson.

A Katolikus Népszövetség.

A Népszövetség ezzel szemben szerve-
zetének teljes erejével veti magát a vá-
lasztási mozgalmak hullámaiba. A komoly
gondolkodású, öntudatos polgárság tömörül
a népszövetségi zászló alá s az az össze-
tartás és fegyelmesség, mely az egész
népszövetségi akciót jellemzi, garancia a vá-
lasztási akció sikere mellett is.

Vasárnap délután a Katolikus Kör
nagytermében értekezletet tartott a Né-
pszövetség a választások ügyében.

Dr. Krüger Aladár, a Népszövetség igaz-
gatója elnököl a gyűlésen s megnyitó be-
szédjében leszögezte a népszövetségi válas-
ztási akció célját. Programokat adnak a
pártok bőven s ígéretnek mindent, amit a
jó nép szemé-szája kíván. A Katolikus
Népszövetség, mely minden párt fölött áll,
elfogad minden olyan programpon-
tot, mely valóban üdvös és helyes. De valamennyibe
belevisz egyet, amely nélkül a legszebb pro-
gramm is holt betű: beleviszi az erkölcsi
alap elvét. Az erkölcsön alapul a tisztesség,
az erkölcsnek pedig a vallás a bázisa. Nincs
olyan programpon-
tot, mely a tisztesség, az
erkölcs alapelvét nélkülözhetné. Ezt néhány
frappáns példával bizonyította a szónok. És
éppen mert a Népszövetségnek az erkölcs az
alapja, a tisztesség a célja, ezért szólnak rá
hitványnál-hitványabb rágalmakat. Példa rá
a Nagyváradai Napló vasárnapi számának
egyik szemétes cikke, mely es etlen vice-
lődéssel és faragatlan durvasággal meg-

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól
kezdődő árban készítettnek

Fehér János kötszer gyárában
Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskéadók, gumi-
harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi lepedők, vatta és minden-
féle **szülészet**i és **betegápolási cikkek**.

**Mentőszekrények nagy raktára, műlábak,
támgépek, miderek jutányos árban**
és kitűnő kivitelben készítettnek. Telefon 419

spékelt rágalokkal támad a Népszövetségre. Az ilyen, alantós nivóju támadásra csak megvetés lehet a válasz. Egyben azonban tanuljon is mindenki a támadásokból. Tanulja meg, hogy a rágalmozók sáskahada azért támadja a Népszövetséget, mert fél tőle.

Hadd legyen minél több okuk a félelemre! Másfél év alatt a Népszövetség Nagyváros közéletének hatalmas tényezőjévé nőtte ki magát. Érvényesítsük hatalmunkat teljes lelkesedéssel a város, a közjó, a köztisztesség érdekében. Az egész akciónak van egy fontos vezérgondolata: az ellenfél a lelkek megromlására tör, mi lelkeket mentünk meg. Apostoli munka ez, amelyhez apostoli buzgóság, lelkesedés és kitartás kell. Ezt várja joggal mindenki a Katholikus Népszövetségtől; az elkövetkező harcban minden népszövetségi tag ne csak szavazó, hanem apostol is legyen!

A zugó tapsviharral fogadott beszéd után Imrik S. Zoltán plébános emelt szót.

Meggyőző érvekkel bizonyította azt, hogy a Kath. Népszövetség akkor, amikor sikra száll a városatyaválasztás alkalmából, nem felekezeti érdekből teszi, hanem a városnak az érdekéből. Minket sem pártérdek, sem felekezeti érdek nem vezet. Mi a pártokon felül állunk és meggyőződésünk az, hogy ha a város ügyeit továbbra is pártérdek szerint intézik, akkor ezen város előrehaladásának befellegzett. Itt az ideje, hogy nyíltan, emelt fővel lépünk ki a sikra, válasszuk meg pártkülönbség nélkül az arra alkalmas férfiakat. A nagyhatású beszéd óriási lelkesedést keltett.

Székely Lajos népszövetségi jegyző lendületes beszédében fejtegette azt, hogy ilyenkor, mikor városatyaválasztás előtt állunk, legjobban röpködnek a jelöltek ajakáról az igék. Mindent a kisemberekért. Mindent a kispolgárságért. Ilyenkor mind jó hazafi. Ha azonban jobban szemügyre vesszük a nagy hazafiak egy részét, azt látjuk, hogy csak addig oly nagy hazafiak, míg a választáson keresztül esnek, azután pedig sutba dobva a hazafiság sokat használt takaróját, kezét fognak azokkal, kiknek az a jelszavuk „Ott a hazád, ahol a kenyered.” „Haza” ez alavult, lomtárba való fogalom. Buzgóságukban másnak a legszentebb meggyőződéseit lábbal tiporják s guny és nevelés tárgyává teszik. Az ilyen jelölteket nem lehet támogatni és nem is szabad támogatni. Azért most, amikor városatyaválasztás előtt állunk, jól nézzük meg, kire adjuk a szavazatunkat s csakis olyanokat támogassunk, kiktől tudjuk, hogy a város érdeke az első, nem pedig az, hogy az Istentagadó és hazátlan elveket érvényesíthessék.

Az egybegyűlt tagok sűrű helyesléssel és zugó tapsal fogadták mind a három szónok szavait.

Ezután dr. Krüger Aladár néhány szóval berekesztette a gyűlést. Utána a Kath. Kör és Kath. Népszövetség közös jelölő bizottsága tartott értekezletet.

A függetlenségi párt gyűlése.

A Vigadó mozi kistermében folyt le a függetlenségi párt gyűlése vasárnap délelőtt. A nagygyűlés tárgysorozatának minden

pontja a közelgő városatyaválasztással foglalkozott. Azt azonban, ami különösen a választók és az esetleges siker szempontjából fontos lett volna, nem hozták nyilvánosságra. A függetlenségi párt jelöltjeinek névsorát. Arra ellenben dr. Stokker József a gyűlést bezáró beszédében felszólította a párt tagjait, hogy a jelöltek listáját vakon fogadják el.

Pontban 11 órakor nyitotta meg a gyűlést Szokolay Tamás elnök. Majd dr. Olasz Béla emelkedett szóra és beszámolt a függetlenségi városatyák működéséről.

Nem akarja — ugymond — lekicsinyelni a munkapárt által elért sikereket, de ha valamit keresztül tudtak vinni a közgyűléseken, ami a polgárság közvetlen érdekeit szolgálják, azt az ellenzéki bizottsági tagok vitték keresztül, illetve erőszakolták ki.

Epen ezért minden polgárnak kölesége olyan jelöltekre szavazni, akik nem politizálnak, hanem ismerik az orvoslásra váró, városi bajokat.

Dr. Adorján Emil kifejtette a párt 48 pontból álló programját. Minden pontnál rövid magyarázatot tartott, ami ismét hangos éljenzésre ragadta a hallgatókat. A programponctok felolvasása után kritizálta a törvényhatósági bizottsági tagoknak azon részét, akik politikailag elfogultan néznek mindent, tekintet nélkül arra, hogy üdvös-e vagy sem a javaslat, amit előterjesztettek.

Az ötletes beszédet az egybegyűlt hangos derűséggel és éljenzéssel fogadták.

Végül dr. Stokker József hívta fel a polgárokat, hogy összetartással, a vezetőikben való bizodalommal jelenjenek meg vasárnap az urnák előtt, mert az összetartás a leghatalmasabb fegyver és az elnökség csak odaváló, a város érdekeért küzdő jelölteket fog állítani.

Fried Ferenc üdvözlő táviratát olvasták még fel és a nagygyűlés egy órakor véget ért.

A vízmű veszedelme

A munkálatokat már megkezdték.

A napokban részletesen foglalkoztunk a városi mérnöki hivatal előterjesztésével, amelyben rámutat, hogy a nyári nagy áradások annyira megrongálták a régi vízműtelep vízszolgáltatásának biztosítása érdekében készített fenékgátakat, hogy a Körözs kis vízállása mellett a vízműtelep fekvő gallériái nem képesek elegendő vizet szolgáltatni a magas víztartályba.

Tekintettel a vízhiány folytán előállható veszélyre s a dolog sürgősségére, a mérnöki hivatal a megrongált fenékgátak helyreállítási munkálatait haladéktalanul megkezdte.

Az árvíz rombolásának főokozója volt, hogy a fenékgátak egyrészénél a meder nagyon összelett szoritva. Míg a felső részén 60—70 méter a meder szélessége, a 3. és 4. fenékgátnál csak 35 méter a meder szélesség s így ezen a ponton rendszerint legalább egy méterrel magasabb a vízállás, mint a rendes mederszélességnél.

A nyári árvíznél ez az összeszorított óriási víztömeg hatalmas erejével szétrombolta, eltolta a fenékgát óriási betontömbjeit.

Első sorban tehát a meder kiszélesítésével, továbbá a helyéről eltolt és lesüllyedt fenékgátak helyreállításával segít a mérnöki hivatal a bajokon. A munkálatok mintegy 10,000 koronába kerülnek.

Ebben az ügyben tartott ülést tegnap délután a vízvezetési szakkbizottság. Bordé Ferenc főjegyző elnöke alatt ifj. Moskovits Mór, Kőszeghy József főmérnök és Altnóder Endre főmérnökhelyettes voltak jelen.

Altnóder Endre referálta a kérdést a bizottság a munkálatok sürgősségét elismerve, a városi mérnöki hivatal eljárását helyesnek tartotta és a 10.000 korona költség megszavazását javasolta.

Az uzsorás napidíjas.

Tizennégyrendbeli uzsoráért 420 korona pénzbüntetés.

*

Részletesen megemlékeztünk annak idején arról az érdekes uzsora-feljelentésről, melyet Porcsalmy Dezső jogszigorló tett Hummel Dezső, kataszteri napidíjas ellen.

Azóta már bevégezte a kataszteri hivatal munkáját Nagyváradon, fel is oszlott és a hivatalnokok, akik között különben igen sok joghallgató volt, szétszéledtek, ki erre, ki arra.

A hivatalnak Hummel Dezső volt a bankja. Volt néhány száz korona megtakarított pénze és a társait szívesen kisegítette pillanatnyi pénzzavarukból úgy hónap vége felé. Ez a szíveség azonban nagyon sokba került a napidíjasoknak, akik hozzáfordultak

Megjegyzendő, hogy nagyobb, úgy 100—200 koronára rugó összeget nagyon ritkán adott. Csak úgy 30—40—50 koronát. Természetesen egészen rövid lejáratu kölcsönökről volt szó, a hónap vége felé adta és 1-én már ki kellett fizetni az összeget a busás kamatokkal együtt.

Ha nem tudott fizetni az illető, akkor a kamatokat hajtotta be. Átlagos és leggyakrabban előforduló kamat volt 40 korona után egy fél hónapra 5 korona, ami kerek 300 percentnek felel meg. Utóbb, még ezt a kamatot is fel akarta emelni állítólag Hummel, de jött a feljelentés, megindult a vizsgálat és megszűntek a kölcsönök.

Az érdekes ügyet tegnap tárgyalta a nagyváradai kir. törvényszék büntető bírósága Ember Géza törvényszéki bíró elnökletével. A vádat Farkas kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Böszörményi László ügyvéd látta el.

Az ügyészi vádirat egy rendbeli zsarolás és életveszélyes fenyegetés és több rendbeli uzsorával vádolta Hummel Dezsőt.

A zsarolás és életveszélyes fenyegetés elkövetését tagadta a vádlott, az uzsorát azonban elismerte, elismerte, hogy kamatokat kapott, de azzal védekezett, hogy nem ajánlotta fel a kölcsönt és a nagy kamatokat.

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruhaza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttmann-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
18—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközöltenek.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

Kihallgatták a tanukat, valamennyien károsultak, akik a súlyos kamatokat fizették a kölcsönzött összegek után. A tanuk valamennyien igazolták az uzsora vádját.

A bíróság Hummelt a zsarolás és életveszélyes fenyegetésnek a vádja alól felmentette, ellenben bűnösnek mondta ki 14 rendbeli uzsora vétségében és elítélte 14-szer 20 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre összesen tehát 420 korona pénzbüntetésre.

— Megnyugszik az ítéletben?

— Igenis tisztelettel megnyugszom.

Az ügyész is megnyugodott s így az ítélet jogerős.

A trónörökös hazautazása. Ferenc Ferdinád királyi herceg és neje szombaton este kíséretükkel megjelentek a londoni osztrák és magyar nagykövetségen, hol részt vettek a Menusdorf-Pouilly nagykövet által tiszteletükre adott ebéden. Ebéd után megjelentek a Palace-színház előadásán. A királyi herceg és neje vasárnap reggel a szeplőtelen fogantatás Farm-uti templomban misét hallgatott. Ezután automobilokon a Charing Cross pályaudvarra mentek. Szives bucsuzás után a királyi herceg és neje kilenc órakor különvonaton elutazott Londonból.

kor nagy reverenciával köszöntötték. Végre okt. 18-án Hegedüs detektív e mellett is nyomára jött a tolvajnak. Miskolc táján inspiálta a mult hónapban a vonalat éjszaka észrevette, hogy az első osztályban egy elegáns ur egy másik utas holmijában kutatgat. Miskolcon leszállította az illetőt s átadta a csendőröknek azzal, hogy ne eresszék el, míg Budapestre nem kapnak értesítést. Miskolcon azonban nem soká volt fojva az elegáns ur. Egy areképes nemzetközi vasuti igazolvánnyal igazolta magát s borzasztó fenyegetésekbe tört ki, ha nem bocsátják nyomban szabadon. Különben Ralph Lindau német vasútszövetkezeti vezérigazgatónak mondotta magát s kijelentette, hogy titkos megbizással utazik Magyarországon s minden perc késedelemért egyenesen a miskolci üzletvezetőséget fogja felelősségre vonni. Miskolcon csakugyan szabadon bocsátották a határozott fellépésű embert. Azóta az idegen ur eltűnt.

A titokzatos vasuti tolvaj tragédiája.

A nagyvárad rendőrség leplezte le. — Üldözték országszerte. Miskolcra megugrott. — Kicsoda Ralph Lindau? — A német konzulátussal fenyegetődött. — Keresik a rablott kincseket.

Valósággal középkori titokzatos levegő veszi körül azt a titokzatos embert, aki Dombováron a csendőrök előtt főbe lőtte magát. Az államvasutak vonatain garázdálkodott, vagyont érő kincseket rabolt össze, amelyek közt ott voltak Wertheimstein Sarolta ékszeréi is, szédületes gyorsasággal tűnt el mindenünnen, gyorsvonatok elsőosztályán utazott, míg végre utólérte a végzet. Dombováron felismerték a kalauzok, leszállították, átadták a csendőröknek s mikor látta, hogy nem menekülhet a börtöntől, szájába lőtt a kihallgatás alatt és azonnal meghalt.

A nagyvárad rendőrség területén október 30-án tűnt fel a rejtélyes ember. Ekkor történt Nagyvárad és Püspökladány között a nagy lopás, amelyről annak idején részletes riportban számolt be a Tiszántul. Wertheimstein Saroltának eltűnt a fülkéjéből kézitáskája, ezzel együtt 1900 korona készpénze, 4000 kor. értékű aranylánc s több apró értékű tárgy. A tettes kidobta a táskát a robogó vonatból.

A táskát meg is találták s benne voltak a kulcsok, kis zsuzsuk és egy darab ezüst, amely családi kincs a Wertheimsteinoknál. Ezt úgy látszik a gyors kapkodásban nem vette észre a tolvaj.

A nagyvárad rendőrség három tagja, két detektív és Ehrlich Imre bűnügyi fogalmazó heteken keresztül kutattak a vonatokon az ismeretlen tolvaj után s óriási munkával megállapították, hogy a lopás hol történt, miként történt és valószínűleg ki követte el. A nagyvárad rendőrségnek rendkívül fontos adatokat szolgáltatott Horváth Mihály vasuti kalauz, aki megfigyelt egy komor, sötét kinézésű, merészen hajlott orru urat.

Ez az előkelő ur a nemzetközi vasútszövetség igazolványi jegyével utazott, természetesen első osztályon. Ezt az igazolványt tudvalevőleg csak a tarifabizottságok tagjai s az európai vasutak legnagyobb tiszt-

viselői kapják meg. Senki sem merte először őt meggyanusítani a lopásokkal, de gyanus véletlen folytán ő mindig ott volt azon a vonaton, amelyen a lopás történt.

Ehrlich Imre megkapta a kalauztól az illető személyleírását. Eszerint 40—50 év körüli, középtermetű, köpös ember, gesztenyebarna haja volt, fekete nyírott bajusza, fekete nyugtalan szeme, sas orra; bársonykabátban látták legutójjára, beszél németül és magyarul. Annyira tisztában volt a vasuti dolgokkal, szolgálati szabályzattal, a kosik szerkezetét úgy ismerte, hogy a kalauzok magasrangú vasuti tisztet sejtettek benne, vagy valami elbocsátott vasuti tisztviselőt.

Ezeket az adatokat közölték a fővárosi rendőrséggel, mert időközben újabb lopások is történtek: Többek között neglapták Szüts Aladárt, a Bethlen grófok élesdi tisztartóját.

Budapestre utazott s mint akkor rövid táviratban jelentették, utközben eltűnt pénztárcája 2400 kor. tartalommal. Ezen a vonaton is ott volt a titokzatos idegen, egy fülkében utazott Szüts Aladárral s ő is leszállt Szolnokon — tanuskodni. Kihallgatták őt is és a legnagyobb nyugalommal cseplült a kalauzokat a rendőrtiszt előtt.

— Nagyon figyelmetlenek és ügyetlenek a kalauzok. Nem tartják szemmel a gyanus alakokat. Én minden ilyen vasuti lopás esetében fegyelmet indítanék a vonat összes kalauzai ellen.

Egyre-másra érkeztek a budapesti főkapitányságra a feljelentések hasonló lopásokról. A miskolci vonalon Tasnády Andor dr fővárosi ügyvéd 680 koronáját, Szolnok és Kismajtény között Gruber Aladár budapesti kereskedő 1700 koronáját és Salgó Imre hírlapírónak esekély 320 koronáját Budapest és Kolozsvár között ellopta a veszedelmes, sötét lovag, aki határtalan ügyességgel dolgozott a gyorsvonatok pompás fülkéiben.

A budapesti rendőrség, amely ebben az ügyben a nyomozást vezette, kiküldötte a főbb vonalakra a legügyesebb betektívjeit s megindult a tolvaj ellen a hajsza. A kárvalottak rendkívül elegáns embernek mondták a tolvajt, aki szerintük vasuti körökben igen ismerős lehet, mert a kalauzok minden-

Két heti pausa után ismét feltűnt a rejtélyes tolvaj, de most már a budapest—fiumei vonalon. Áttette ide működési körét, mert a budapest—kolozsvári kezdett veszélyessé válni reá nézve a miskolci veszedelmes kaland után.

Hegedüs detektív állandóan nyomában volt s megleste, amikor utolsó útja alkalmával a nyugati pályaudvaron felszállt a fiumei gyorsvonatra.

A detektív beavatta a kalauzt titkába s kitanította, hogy kísérje éber figyelemmel a sötét utas minden mozdulatát.

A kalauz az idegen elé lépett és kérte a jegyet. A detektív meghagyta a kalauznak, hogy ne engedje az állítólagos Ralph Lindaut sötét helyre húzódni az igazolvánnyal, hanem világos helyen nézze meg jól a passpartout. Ugyanis a nagyvárad rendőrség azt az értesítést küldte a rejtélyes emberről, hogy mikor az igazolványt mutatja, mindig homályos zugba húzódik. Valószínűleg azért, hogy a kalauz ne vehesse alaposan szemügyre az igazolványt.

A fiumei gyors kalauza hirtelen lepte meg, amikor a perronon állt. Vissza akart húzódni, de a kalauz nem ment utána.

— Jöjjön, — kiáltotta idegesen a tolvaj. A kalauz bement, lassan kezébe vette az igazolványt, ami birtokosát oly hatalmassá tette és betűről betűre elolvasta.

Ilyen igazolványokat Bécsben állítanak ki, német nyelvűek és sorszámmal vannak ellátva. A világos helyen a kalauz vakorást vett észre a szám körül. A jegy száma 72, — de látszott, hogy előtte még állott egy számjeggy, valószínűleg ötös.

Ezt közölte a detektívvel, aki a szomszédból figyelte az izgalmas jelenetet. Jóval Dombovár előtt egy kövér ur szállott a fülkébe s ezt szemelte ki áldozatul az előkelő tolvaj. Ezuttal kloroformmal dolgozott, elaltatta az áldozatot s éppen tárcáját húzta ki, amikor a detektív belépett.

Mozdulatlanul maradt, látta, hogy rajta kapták s hogy elveszett.

— Mehetünk, mondta a detektívnek, mikor megállt a vonat Dombováron. Nem verték vasra s a laktanyán ujongtak a csendőrök örömlükben.

Egy őrizetlen pillanatban kirántotta revolverét és a szájába lőtt. A golyó szétroncsolta az agyát és felismerhetetlenné tette az arcát. Valószínűleg szándékosan lőtt a szájába, hogy fel ne ismerjék. Alig volt nála száz korona. Az uton akarta ellátni magát pénzzel.

A fővárosi rendőrség most lázasan ke-

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Várház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butórokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

resi azt a rejtekhelyet, ahová felhalmazta a névtelen ember rablott kincseit. Nem hiszik, hogy cinkostársai volnának. Egy nőre gyanakszanak, aki szeretője volt s hihetőleg ez dugta el a zsákmányokat. Ez a nő két nap óta nincs a fővárosban.

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet (Szilágyi Dezső-u. 5) 1914 január hó 1-én nyitja meg

II. ÉVTÁRSULATÁT.

Mint hogy az I-ső ciklus tagjai táborában az általános munkahiány és nyomasztó pénzügyi helyzet dacára, a takarékosági hajlam s a kitartó küzdelem a drágasággal nem lankadt, sőt fokozódott, az intézmény pedig áldásos működésével immár hézagot pótol, az igazgatóság a közóhajnak engedve már most hívja fel a népszövetségi tagjait a II. évtársulatba való belépésre.

Az új évtársulat is három éven át, tehát 156 héten át tart, amelynek letelte után a tagok a megtakarított tőkét az elérendő haszonban való arányos részesedéssel együtt fogják megkapni. E részesedés pedig tudvalevőleg sokkal magasabb a takarékpénztári rendes betétek után elérhető kamatoknál.

A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét jegyzésével a csoportvezetőknél, vagy pedig a heti befizetések alkalmával minden hétfőn és csütörtökön délután 2-5 óráig a hivatalos helyiségben levő gyűjtőveken történik.

Egy törzsrészeség után hetenkint 20 fillér fizetendő a társulat pénztárába.

Beiratási díj egyszersmindkorra részjegyenként 10 fillér, de 20 fillérnél kevesebb nem lehet.

Alapszabályaink értelmében a Népszövetségi Hitelszövetkezet tagja lehet minden fedhetlen életű egyén. Minden tag felvétele iránt az igazgatóság dönt. A Népszövetségi Hitelszövetkezet csak saját tagjának nyújt olcsó és kényelmes kölcsönt.

És pedig a befizetett összeg négyötöd részeig minden körülményesség nélkül.

Azonkívül tagjait az alapszabályokban megállapított módozatok és határokon belül segítse.

A folyósított kölcsönöket a heti befizetésekkel három év alatt kell letörleszteni.

Csoportvezetőink a gyűjtőveket hivatalos helyiségünkben szíveskedjenek átvenni.

Tömörüljünk! Lépjünk be a II-ik évtársulatba mindnyájan, mert egyesülésben rejlik az erő!

Az új horvát bán. Király Ő Felsege november 27-én kelt legfelsőbb elhatározásával Skerlecz Iván doctor bárót, Horvát-Szlavonországokban királyi biztosát, ezen állásától fölmentette s egyuttal Horvát-Szlavon- és Dalmát-országok bánjává kinevezte.

Az új horvát bán Budapestre utazott, a honnan a keddi eskütételre Bécsbe utazott.

..HIREK..

Tájékoztató.

December 2. délután 5 órakor Kath. Kör vetítő estéje.

* **A hajnali szentmisék.** Az advent legpoétikusabb ajándéka, a roráték tegnap reggel már az összes plébániatemplomokban megtartattak. A hajnali szentmisék mind a három plébániatemplomban reggeli 6 órakor kezdődnek.

* **Kanonoki kinevezések.** A hivatalos lap vasárnapi száma több kanonoki előléptetést közöl. Így a király többek közt *Giesswein* Sándor címzetes apát, székesegyházi főesperes, a Szent Adalbertől nevezett győrhegyi prépostságra való előléptetését jóváhagyta és a megüresedő iskolai kanonokságot *Várits* Károlynak adományozta. A szatmári egyházmegyében *Szentgyörgyi* Jordán szaniszlói plébános lett új kanonok.

* **Konstantin ünnepély vetített képekkel.** A Katholikus Kör mai vetítő estélyét a kereszténység tizenhatszázados felszabadulása emlékére szenteli. Az estélyen dr. *Némethy* Gyula tb. kanonok tart előadást, amely előtt *Kovács* Sándor joghallgató, lapunk munkatársa *Kiss* Menyhért „In hoc signo vinces” e. alkalmi ódáját fogja szavalni. A vetítést d. u. pontosan 5 órakor kezdődik. Előreláthatólag a Kath. Kör ezen estélyén is oly nagy és előkelő közönség vesz részt, mint amilyen az eddigi előadásokon megjelent.

* **A vármegyei albizottságok ujjászervezése.** A decemberi közgyűlés tárgysorozatának jelentékeny pontja a törvényhatósági albizottságok ujjászervezése. Ebben az évben ugyanis minden bizottságnak lejár a mandátuma és a megüresedő helyeket már a decemberi közgyűlésen be kell tölteni. A bizottsági tagsági helyekre a javaslaton most dolgoznak az előadók.

* **Az ujságkiadók közgyűlése.** A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége vasárnap, 1913 december hó 14-én d. e. fél 11 órakor Budapesten, az Ujságkiadók Otthona disztermében (VI., Andrásy-ut 11. II. emelet) tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztári jelentés, zárszámadás és költségvetés bemutatása. 4. Alapszabály-módosítás. 5. Az elnöki, elnökhelyettesi, titkári és több választmányi tisztség betöltése. 6. A vidéki szakosztály jelentése. 7. Indítványok. (9. §.) Indítványt bármely tag tehet, de tartozik azt három nappal a közgyűlés előtt az elnökkel írásban közölni.

* **Eljegyzés.** Dr. *Személy* Kálmán budapesti jeles ügyvéd, aki sokáig kedvelt tagja volt a váradai fiatalságnak, özv. dr. *Személy* Kálmánné, a polgári leányiskola kiváló igazgatónőjének fia, szombaton tartotta eljegyzését *Tóth* Etuskával, dr. *Tóth* Mihálynak, a főreáliskola tudós tanárának kiválóan szép és művelt leányával. Az eljegyzés szűk családi körben történt ugyan, de a két család az egész városban általános tiszteletnek örvend s így az ismerősök, rokonok és jóbarátok egész serege kereste fel üdvözlésével s jókívánságaival az ünneplőket.

* **Kiss József ünneplése.** Vasárnap ünnepelte a Petőfi Társaság *Kiss* József költőt, 70 éves születése fordulóján. Herczeg Ferencz nagy beszédben méltatta *Kiss* József működését, költői munkásságát. *Rákossy* magasszárnyalású beszédet mondott. *Mikor* *Kiss* József belépett a terembe, elhalmozták virággal. *Jankovich* Béla kultuszminiszter meleg hangon üdvözölte az ősz poétát. *Bárczy* István beszéde után *Kiss* József megköszönte az ünneplést.

* **A váradvelencei Katholikus Kör ujjászervezése.** Vasárnapi számmunkban hirt adtunk arról a nagyfontosságú mozgalomról, mely a velencei katolikus polgárok között indult meg az iránt, hogy a Velencei Katholikus Kör, mely az utóbbi időben elég lanyhán működött — ujjászerveztessék. Ebben a dologban vasárnap délután 4 órakor látogatott értekezlet volt a velencei rk. fiúiskolában. *Kreznierich* Gyula velencei káplán rövid, tartalmas beszéddel nyitotta meg az értekezletet, utána *Székely* Gyula rk. tanító ismertette a mozgalom célját. December 8-án lesz az új Velencei Katholikus Kör felavató ünnepélye. A Kör új tagjainak száma 150. Elnök *Halász* Gyula plébános lesz. Ezenkívül kaptuk a következő meghívót:

A Velence-Váraljai Katholikus Kör elnöksége közhírré teszi, hogy f. é. december 8-án d. u. 4 órakor a róm. kath. fiú iskola helyiségében (Templom-u. 2.) közgyűlést tart.

Tárgy: A Kör ujjászervezése.

A fentjelzett közgyűlésre a Kör tagjait ezuton is tisztelettel meghívja

Nagyvárad, 1913. nov. 30.

az elnökség.

* **A Filharmóniai Társaság közgyűlése.** A nagyváradai Filharmónia Társaság összes tagjait tisztelettel meghívom a Biharmegyei Kaszinó társalgó-termében csütörtökön, f. hó 4-én d. u. 4 órakor tartandó közgyűlésre, melynek főtárgya a tisztikar és a választmány megválasztása lesz. *Szmazenka* Ernő elnök.

* **Fosztogató cigányok.** A margitai és érmihályfalvai járásokban már hetek óta garázdálkodik egy veszedelmes banda, melynek tagjai eddig igen ügyesen tudtak kisiklani a hatóság kezei alól. Tegnap végre a szalacsi csendőrőrmesternek sikerült a banda tagjait összefogdosni és a margitai járásbírósnak átadni. Legutóbb *Berettyó* széplakon *Schwarz* Lajos kereskedő üzletébe hatoltak be a betörők és mert pénzt nem találtak, kifosztották az egész üzletet. Többek között 300 darab edényt is magukkal vittek. Ez volt tulajdonképpen árulójuk. A betörésről nyomban értesítették az egész környék csendőrségét s így sikerült a szalacsi csendőrőrmesternek a község határában elfogni egy sátor cigányt éppen abban a pillanatban, mikor egy nagyobb láboson veszekedtek. Az elfogott cigányok egymásra vallottak; így csakhamar kézrekerült az egész banda. A cigányok eddig igen sok betörést ismertek el.

* **A csatornázási bizottság ülése.** Nagyvárad város csatornázási szakbizottsága ma, kedden délelőtt 9 órakor ülést tart, amelyen *Farkas* Kálmán miniszteri tanácsos is jelen lesz. Ez alkalommal a csatornázási munkák első turnusának a leszámolója, illetve a vállalkozók által követelt pótmunkák és azok díjai is tárgyalás alá kerülnek.

**A cipődivat
ujdonságai**

ARANYI

**cipőáruházába
megérkeztek.**

Telefon 512. sz. Telefon 512. sz.

* A könyvtárbizottság gyűlése. A könyvtárbizottság tegnap tartotta szokásos gyűlését, melyen jelen voltak Rimler Károly polgármester, Réz Mihály, Bodnár János, Balogh Károly, Farkas Etelka, Feliczides Lajos, dr. Adorján Ármán. A gyűlés legfontosabb határozata az volt, hogy a könyvtár órákat meghosszabbította minden nap este fél 8-ig s vasárnap délután 3-5. Megállapították a segédőr tiszteletdíját s kiküldtek egy leltárvizsgáló bizottságot. Feliczides Lajos pénztáros lemondván, helyébe Farkas Etelkát választotta meg a bizottság.

* Árlejtés a városnál. Nagyvárad város villamos művének üzembiztonsága érdekében, szükséges feltétlenül, hogy az üzemhez szükséges kondenz-vízet biztosítsuk. Erre a legbiztosabb megoldás az volna, hogy csatorna építése által bőséges viz vezetessék a villamostelepre. Ez azonban óriási költséget igényelne s ezért most nem jöhet szóba. Egyelőre egy kondenzvíz medence építésével igyekeznek a vízhiányon segíteni. A medence építésére tegnap tartották meg az árlejtést a városházán. Összesen hét ajánlat érkezett be és pedig ajánlatot adtak be: Sebestyén Mór (Losonc) 18089.37, — Kiss Jenő (Budapest) 24411.37, — Melocco Péter 25139.82 (5 százalékos engedmény), — Madarász Testvérek 20421.83 (10 százalékos engedmény), Reisinger József 24362.68, — Rosenberg Izsó 19891.55, — Gerster, Megyery és Szunyogh 16749.—. Eszerint tehát a Gerster, Megyery és Szunyogh-cég ajánlata a legolcsóbb.

* Elvették a gyermekét. Siralmas hangú panaszt adott most be Körözsmart községéből Popa Illésné, Jova Erzsébet. A panaszkozó asszony elmondja, hogy szülei két évvel ezelőtt rákényszerítették arra, hogy feleségül menjen Popa Illéshez. Mint kiskorú gyermek, kénytelen volt engedelmessé válni, mikor azonban már a felesége volt, két havi együttélés után faképnél hagyta az urát és leánykori udvarlójával, Csurka Péterrel váltott jegyet. Popa Illéssel való házasságából egy kis leánya is született, akit Csurka Péterhez vitt. Jova Erzsébet szülei mindenáron meg akarták szerezni a gyermeket, hogy ezáltal visszakényszerítsék leányukat Popa Illéshez. Mikor Jova Erzsébet nem volt odahaza, Jovák elmentek lakására és magukkal vitték a gyermeket, akit azonnal át is adtak Popa Illésnek. Jova Erzsébet kétségbeesetten rimázkodott gyermekéért, azonban Popa Illés hajthatatlan maradt. Mikor már minden kérés hiábavaló volt, a hatósághoz fordult a gyermekétől megfosztott anya, hogy karhatalommal szerezzék vissza a gyermekét.

* Lopják a szárnyasokat. Buzgó Ferencné Hattyu-utca 44. számú lakásának udvaráról több hizott libát ismeretlen tettes ellopott. — Czitrom Adolf Szaesvay-utca 46. számú házának udvaráról a bezárt tyukólból a tyukokat ismeretlen tettes ellopta.

* A képkiallítás utolsó napjai. Vastagh Gyula nagyszabású képkiallítása most éli utolsó napjait, a teljes siker után. Amit műszerető közönségünk körében aratott. Az érdeklődés azonban oly erősen megnyilvánult a művészi látványosság iránt, hogy bezárását pár nappal elhalasztották s kedd helyett szerdán fogják bezárni. A kiállítás rendezője, Vastagh Gyula kéri is mindazokat, akik képeket vásároltak, hogy azoka, sziveskedjenek szerdán délután elvitetni. A vásárlás egyébként állandóan örvendete-

sen folyik: tegnap Weinberger Lajos E. Illés Aladár Tájékpét, dr. Steiner Lajos Bachmann és Németh egy-egy finom pompás kis festményét, Kelemen Jánosné Zarkóczy színes Parkrésztét vásárolták meg. A látogatottság is élénk: tegnap mindkét polgári leányiskola fölvonult a vármegyeházára, igen élvezetes és tanulságos órákat töltve a magyar pictura alkotásai között. A sorsolás, amely elé méltán tekint élénk érdeklődés, szerdán délután fél 1 órakor megy végbe.

* A járási irodatisztek utiszámlája. Pár nappal ezelőtt megírta a Tiszántul, hogy a járási irodatisztek utiszámláját az alispán kifogásolja, sőt több számlát egyáltalán nem is fizettetett ki. Tegnap erre vonatkozólag az alispán rendeletet adott ki minden főszolgabírónak. A rendeletben határozottan kijelenti az alispán, hogy a jövőben a járási irodatisztek utiszámláját csak az esetben fizeteti ki, ha az illető irodatisztek nem egy, hanem több községbeli állításkötelet, vagy családtagot állít elő a sorozó bizottsághoz. Ez a rendelet a vármegye szempontjából mindenestre igen üdvös, ellenben hátrányos sőt nagyon is káros az érdekelt előállított egyénekre, mert ez esetben egy hónapig sőt tovább is elvárhat, míg ügye csak a sorozó bizottság elé kerül.

* Átvették a diószegi gyámpénztárt. Hosszu haldoklás után tegnap végre elérte az elkerülhetetlen sorsát a bihardiószei gyámpénztár. A község minden ellenvetése dacára is tegnap ugyanis a közgazgatási bizottság rendeletére a község küldöttei átadták a pénztárt Biharmegye árvaszékének. Az átadás három napig tartott. Hatalmas iratesomók, könyvek teljes áttanulmányozása után vehette kezdetét az átadási aktus, melyen az árvaszék részéről Verner Kálmán elnök, Kránczly Kálmán az ügy előadója jelent meg. Az átadás minden akadály nélkül ment végbe. Csupán a készpénz volt kevés, amit az árvaszék kapott, mert a községi gyámpénztár a kezelésére bizott tőkék legnagyobb részét nem tudta behajtani és így kénytelen volt a képviselőtestület továbbra is az adósoknál hagyni.

* Ecetsavat ivott. Borzalmas módon vált meg az élettől tegnap Kecskés Sándorné, egyik tekintélyes margitai asztalos felesége. A szerencsétlen asszony szivbajos volt s emiatt annyira elkeseredett, hogy az alkoholra adta magát. A túlságos mérvben fogyasztott alkohol mégtámadta elméjét is, úgy hogy egyik könnyelműséget a másik után követte el, amiért napirenden volt a családi viszály. Tegnap délelőtt is heves családi jelenet játszódott le Kecskésné és az ura között. A veszekedés után az asszony magára zárta az ajtót és ecetsavat ivott. Fél óráig szenvedhetett Kecskésné mikor észrevették. Hiába volt az orvosi segítség, Kecskésné egy óra múlva borzalmas szenvedés után meghalt. A vizsgálatot megindították.

* Megverték a mankóval. Özv. Német Vendelné 61 éves asszony tegnap azon panasszal ment fel a rendőrkapitányi hivatalba, hogy Darvasi Lajos mankóval járó kintornás, mert vele közös háztartásban élni nem akar, mankójával megverte őt. Orvosi látélet alapján kéri a kintornás megbüntetését.

* Szülői értekezlet a polgári leányiskolában. A nagyvárad olaszii közs. polg. leányiskola igazgatósága december 4-én d. u. 5 órakor szülői értekezletet

tart. Az értekezlet tárgyai: I. Leányaink szórakozása. Igazgató értekezése. II. Vitatételek a megnyitó értekezés alapján: a) Kell-e a polg. iskolás leányoknak szórakozniok? b) Ajánlható szórakozások-e a séták, kirándulások, utazások? c) Hasznos szórakozások-e a társas összejövetelek? d) Milyen mértékben szórakozzanak olvasással? e) Ének és zene a leányok szórakozásaiban. f) Mely időben milyen higiena mellett táncolhatnak serdülő iskolás leányaink? A tisztelt szülők szives megjelenését és hozzászólását kéri az igazgatóság.

* Fejes István halála. Sátoraljauhelyen Fejes István református szuperintendens hosszú szenvedés után meghalt. Fejes István a tiszáninneri református egyházkerületnek volt a szuperintendense. 1838-ban született, Pályája kezdetén tanító, majd tanár volt s csak 1865-ben választották meg sátoraljauhelyi lelkésznek. Éppen három évvel ezelőtt lett szuperintendens. Az elhunyt református főpapot szerdán délután temetik Sátoraljauhelyen.

* Tolvaj a színházban. Hevesi József aranyműves segéd tegnapelőtt este a színházban a diákhelyen nézte az előadást. Az előadás vége felé észrevette, hogy 51 koronát tartalmazó pénztárcáját és két darab aranygyűrűjét valaki ellopta. Mikor az utolsó felvonásnak vége volt a, mellette álló fiut azonnal kikérdezte, hogy nem-e nyúlt a zsebébe, mire ez futásnak eredt. A Széchényitérien azonban utólrerte a kis zsebtolvajt, aki bevallotta, hogy bizony ő vette el a zsebéből a felsorolt tárgyakat. A fiu, Bondár István 12 éves csavargó gyerek, aki beismerete, hogy Juhász Gyula nevű társával az álló-helyen szoktak a zsebekbe kotorászni. A színházba pedig úgy jutott be, hogy egy eltávozó színház-látogató adta neki a térít jegyet. A kiszemelt áldozat mellé állt, azt meglökte és ez alatt kilopta a zsebéből a tárcát s mivel a káros üldözőbe vette, jónak látta a tárcát eldobni. A fiut szüleinek adták át.

* Talált tárgyak. 40 korona készpénz és 2 kor. 40 fill. készpénz, egy nagy kosár különböző holmikkal, egy női óra láncsal és amulettel, egy kapukules, egy medálon törött láncsal, egy csomag gyertya, több színházi látéso. Igazolt tulajdonosok a rendőrkapitányság 8. számú szobájában jelentkezzenek.

* Egy gyári vállalat kérelme. A nagyvárad Löblé-féle szeszgyárat és finomított a gyári szeszgyár és finomító részvénytársaság hosszabb időre bérbe vette s Löblé László dr-t alkalmazta a gyár üzemvezetőjéül. Dr. Löblé László a részvénytársaság nevében kérvényt adott be Nagyvárad városháza, amelyben 15 évi köveztvámmentesiséget, valamint az üzemhez szükséges villamos áram önköltségi áron való kiszolgáltatását kéri. A kérelem azonban aligha lesz teljesíthető, éppen a többi hasonló vállalatok miatt, amelyekkel szemben a város nem részesíthet egyes vállalatokat előnyben.

* Elveszett váltó. Kesztenbaum Zoltán tegnap délelőtt a holdas templomtól a Szaesvay-utcaig terjedő uton egy 700 koronára kitöltött váltót elveszített. Kéri a váltó értékesítését és leszámítolását megátolni.

* Kerések 3-4 szobás magánlakást kerttel május 1-re. Ajánlatok Hegedüs Hirlap-irodába küldendők.

x **Fiúk leányok jók legyetek,** akkor hozok nektek karácsonyi ajándékot a *Párizsi Bazár*ból a Sas alatt, láttam a kirakatban 100 féle ajándékot és ajándék tárgyat.

x **Husfűstölést** elvállal Bem-utca 11. sz.

Karácsonyi olcsó vásárra ki-
rakatom megtekintését kérem.

Le kedvezőbb alkalom utólré-
hetetlenül olcsón vásárolni

arany, ékszer és
mindenféle órát

Szilágyi Géza és Társánál

Rákóczi-ut 4. Telefon 630.

Vidékre választékot küldök.

* **Tangó és táncitanítás.** Város-
szerte arról beszélnek, hogy Révész v. párisi
táncakadémiai tanár december 1-én a «Fekete
Sas»-ban táncanfolyamot nyit, melynek befe-
jeztével ismét kiutazik Párisba. Ez a szimpa-
tikus művész tavalyi szereplésével egy csapásra
meghódította városunkat. Ném hiába tanítja
állandóan több felvidéki város iskolája, intézete,
záródja növendékeit. Intézete a tánciskolák
messze kimagasló ideálja. Beiratkozások mint
halljuk d. e 10-11-ig a táncórák megkezdése
előtt a Fekete Sas tánctermében fogadtatnak.

x **Házvezetőnői** állást keres vidéken
plebániára egy középkorú intelligens úri nő, a
háztartás minden ágában jártas. Címe meg-
tudható a kiadóhivatalban.

Áruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított árak
Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a kö-
vetkező cikkek melynek
minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vászna-
schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch,
és csipke függönyök. Ágy- és

asztal terítők. Szőnyegek. Mosó
barhetek, zephierekéskartonok.

Kész női és férfi fehérneműek.
Paplanok. Szörme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák
és hélésárak és itt még sok

föl nem sorolt árucikkek. Vi-
dékre mintákat míg a raktár

tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

* **3 utcai szoba és mellékhelyi-
ségből** álló lakás november hó 1-től kiadó,
megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a ház-
mester nyújt bővebb felvilágosításokat. Le-
számítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x **ZONGORA**, tanulásra alkalmas, e-
adó, Uri-utca 33. sz.

Uri fehérnemű, «FOWNES»
keztű, «Habig» kalap, ere-
deti ANGOL CIPO

egyedüli raktár

Róth M. Utódánál.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben
találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barát-
jukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak
elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban
szerezhet be mindenki Nagy Sándor férfi divat-
ruha kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagé-kapu
mellett.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos
Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások
gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden
e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbb-
től a legdíszesebb kivitelig, terv és rajz szerint.
Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok,
tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök,
ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap
hívásra azonnal megjelenek.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve
női párti fél cipők minden színben 5 koronáért,
női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi
chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő
35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap
4 kor., calozsik, téli cipők, fehérneműek, uri
divatcikkek legelőszobában beszerezhetők Fekete-
nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő
mellett.

x **Farkas-féle parkett-pasta**
tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója
2:40 kor. fél kilós próbadoboz 1:20 kor. Kap-
ható: Farkas István Apolló Drogeriájában
Nagyvárad. Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich
hentes üzlet mellett.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt
harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi
és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk
rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfino-
mabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde**
Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szem-
ben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos ha-
risnyája tartós.” Helyi és vidéki telefon-
szám 1359.

x **Mikulásra** cukorka és csokoládé vá-
sár Aszódi főtéri fiókjába és Kossuth u cai fő-
üzletébe. Meglepő szép dolgok ezer és ezer
féle csokoládéval töltött gyermek örömlők
arany és ezüst, darabonként 20 fillér míg a
készlet tart Vigyázat az Aszódi névre.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított
2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról
legalább egy waggon rakomány (cca. 4000
drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szál-
litásra a Polgári Takarékpénztár r. t. áru-
osztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Te-
lefon 11-95.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba
mint aranyba foglaltva szápadlás
nélkül, továbbá arany koronákat,
csapfogakat, hidmunkákat fog és
gyökér húzás és tartós fogtömö-
séseket készít

Engel Dezső,

visegázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Érdekében áll mindenkinek
pénzt megtakarítani** ha bevásárlást
őhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste
fel az **Ungerleider Salamon** üzletét
Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi,
női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szö-
vetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá
csipkék, szallagok, himzések mélyen leszáll-
ított árban beszerezhetők.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több
lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó.
Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztár rész-
vénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi
műszer-kötszer és testegyenestő gépek
készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca
17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett
műhelyében készít mindenféle fémcsiszolá-
st, nikkelezést és minden e szakmába
vágó munkát jutányos árban.

x Rimanóczy utca szennációját képezik **Uj-
helyi Rózához** érkezett eredei párisi modell
kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusít-
tatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2.
sz. Royal kávéházzal szemben.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a
n. b. rendelőinket, hogy Hatvany és Szent-
miklóssy szücsök beltagja, Hatvany hosszabb
külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szives
pártfogást kérünk Hatvany és Szentmiklóssy
szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Meghódította a hölgyeket** MLE
JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel
Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.)
Telefon szám 827.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban**
több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás
azonnal kiadó. Ertekezhetni a Polgári Taka-
rékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgykö-
zönség szives figyelmét a most megnyílt
Rácz és Vass női divatszalonban készülő
eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mér-
sékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Az erdélyi kereskedelmi és
automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja
automobilokban, pneumatikokban, valamint
az összes automobil-felszerelési és szükségleti
cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti
(telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A
cégnak modernül berendezett garages **Kör-
ház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van,
hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon
a legideálisabb garaget találják és egyuttal
szükségeiket is a legelőnyösebben szerez-
hetik be.

x **Erdekében áll**, hogy megrendelé-
seivel felkeresse **Biró László és Tsa** uri-
női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak.
modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-
utca 17. Telefon 832 sz.

x **Csodaszép** mézédés **csemegeszőllő!**
Legoemesőbb hazai és tiroli **fajalmák!**
Óriási tiroli **maróni.** Valódi debreczeni **páros-
kolbász.** Kítettő fehér és piros **hegyi-borok!**
MERTZ NANDOR csemegé-üzletében, Körös-
utca, Telefon 448. sz.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 13
szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutá-
nyos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtud-
hatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban, Hun-
gária cipőgyár r.t.

x Kossuth-utca 2. sz. alatti volt Szichta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak *Klein Vilmos és Társa* cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 db divatos parket blousche 2-50 fillértől. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhetünk be, Rákóczy-ut 18.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek

egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

Valódi PERZSA szőnyegek

és, legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a Budapesti főútleletünkben megérkeztek. Meglepő **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető vételkényszer nélkül

vétel **STERNBERG** és eladás régiség, ékszer és műkereskedés
Szt. László-tér, Kishidfő.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb

Karácsonyi
kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Kedd: Éva.
Szerda: Halló! (Bemutató előadás.)
Csütörtök: Halló!
Péntek: Halló!
Szombat: Üdvöske.
Vasárnap délután: Hajduk hadnagya;
este: A pálinka.

ÉVA.

Csak két szereplő változott meg Éva vasárnapi szereposztásában s mégis mintha egészen új kiállításban jelent volna meg Lehár gyönyörű operettje. F. Károlyi Leona a címszerepnek egészen új szépségeit tudta színre hozni, nemcsak éneke volt kifogástalan, hanem művészi tökéletességgel játszotta meg szerepének minden árnyalatát. Látszott, hogy egy igazi művésznő minden ambícióját, gyönyörű tehetségének minden erejét színpadra vitte. Öltözékei — minden Fedák-utánzattól menten — fényesek, mesésen izléesek. Hasonló igazi művelzetet nyújtott *Szentgyörgyi Márta* Pipsy szerepében. Kész szubrett. Hangja ugyan még fejlődést kíván, de azt igéri is. Játékán átsugárzik a drámai színésznek kifejező ereje, nagy tehetsége és tudása. Tánca végtelenül graciózus, könnyed. Öltözékei egyéniek, igen izléesek. A jeles drámai művésznő mint szubrett is egy csapásra meghódította a közönséget, mely egész este Károlyi Leonát és Szentgyörgyi Mártát ünnepelte s azzal a meggyőződéssel hagyta el a színházat, hogy most láttuk az igazi, a régi forró operett diadalokra emlékeztető Éva-előadást.

Üdvöske. Tegnap a régi operett-irodalom egy kedves terméke került színre; Kállai Jolán, Kerényi Irén, Leövey, Medgyaszai, Hunyadi és Szalma alakításaival, az előadás szép sikert aratott. A közönség rokonszenvesen fogadta a reprizt, nem is ártana a régi jó operettekből egyszer egy sorozatos előadást rendezni.

Éva. Lehár pompás operettjének vasárnap esti, páratlan sikere után, ma kedden este újból az Éva kerül színre abban a szerepben, amely oly leirhatatlanul frenetikus hatást keltett. A címszerep F. Károlyi Leona, Pipsyt: Szentgyörgyi Mártha fogja játszani.

IRODALOM

A „Vasárnapi Ujság“ november 30-iki száma több szenzációs érdekességet közöl: Henrik porosz kir. herceg fénykép-felvételeit József kir. herceg kisjenői vadászatról, melyeket azalatt készített, mikor a párisi lapok azt irták róla, hogy Párisban van; képeket a parnói falkavadászatokról, melyeken a magyar arisztokrácia színe-java vett részt, stb. Rabindranath Tagore, a Nobel-díjat nyert hindu költő műveiből Babits Mihály mutat be néhányat szép fordításban. Gróf Vay Péter a Kaukázusról írt érdekes cikkeket, igen szép képekkel. — Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László novellája, Erdős Renée tárcája, Ambrus Balázs verse, Grazia Deledda regénye. Egyéb közlemények: cikk és képek a budapesti

dunai malmokról, a felvidéki petroleum-forrásról, Bonnier francia aviatikus budapesti látogatásáról, a mexikói forradalomról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem u. 4. sz.)

Uj Idők. A tangóról, erről az exotikus, de mihozzánk, már megszeldült formájában érkezett argentinai táncról finom és költői erejű cikket írt Herceg Ferenc az Uj Idők legújabb számában. A tangó ezzel a cikkel nemcsak szalonképes, de irodalomképes is lett. Ezenkívül közli még a szám Bíró Lajos A szentlélek lovagja című regényének folytatását. Szomorú Dezső Mária Antónia című szindarabjának egyik jelenetét, Pekár Gyula breton legendáját, Farkas Pál regényes rovatát, Sztrokay Kálmán népszerű csilgászati cikkét, Lenkey Henrik, Vértsey Gyula és Jörgné Draskóczy Ilma verseit. Az illusztrációk közül kiemeljük a Múcsarnok téli tárlatának néhány szép képét, színházi fotográfiákat és Mühlbeck Károly ötletes rajzait.

Katholikus Szemle. (Szerkeszti dr. Mihályfi Akos egyetemi tanár.) Ez az előkelő és tekintélyes havi folyóirat most jelent decembri számába is egész sokaságát közli a magasnívójú tanulmányoknak, a kitűnő szépirodalmi olvasmányoknak. Az új szám vezető cikkében dr. Bozóky Alajos befejezi tanulmányát az új polgári törvénykönyvről. E második részben a dologi jogról értekezik nagy tudással. Részletesen tárgyalja a kötelmi jogot s ezzel a tőke és munkáviszonyt. Ismerteti az örökösödési jogot s ezzel befejezi tanulmányát. Dr. Szentiványi F. korunk szomorú nyavalyájáról, illetőleg anyavalya kórosairól, az öngyilkosokról nyújt mélyen járó értekezést, értékes statisztikai táblázatokkal. Dr. Karácsonyi János felül dr. Balogh Albinnak a Katholikus Szemle VIII. füzetében Koppány lázadásáról szóló cikkére. Törökne Kovács Hermin befejezi A esoda c. bájos elbeszélését, Czobel Minka három lendületes verset nyújt. bj színházi kritikája után a külföldi folyóiratok sikerült szemléje következik. A magyar folyóirat-irodalmat gd ezuttal is mélységesen boncoló tolla és higgadt kritikája igazi értékében mutatja be. A füzetet a mindig értékes és mérvadó könyvkritika rovata fejezi be. — A Katholikus Szemle előfizetési ára évi 10 K. A Szent-István-Társulat rendes tagjai azonban tagilletményül kapják.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

Lakodalom Bélfenyéren.

Bélfenyér községben a lakodalmas népvádám mulatozását véres revolverlövés zavarta meg a nyáron. Fodor István jómódu gazda leányának volt az esküvője, fényes-nagy gazdag esküvő, amelyre hivatalos volt a falu egész fiatalsága. A legények között azután kitört a viszály, a felvégiek és az alvégiek féltékenykedni kezdtek egymásra. Már a lakodalmas házban kitört a verekedés, s csak nagynehezen tudták lecsillapítani a legényeket.

Később azután otthagyták a lakodalmas házat. Éjfél után járt az idő s a legények ellenséges szemmel néztek egymásra. Bíró László lövöldözni kezdett és egy revolvergolyó Gál János csipőjébe furódott. A szerencsétlen legény hetekig nyomta az ágyat, amíg felépült.

A kir. ügyészség szándékos emberölés kísérlete miatt emelt vádat Biró ellen, akinek az ügyét tegnap kezdte tárgyalni a nagyvárad esküdtbírósa Vámosy Mihály táblabíró elnöke alatt. A vádlott tagad, a tanúk azonban ellene vallanak. Maga a sértett Gál János is a szemébe mondta Biró Lászlónak, hogy ő volt a tettes.

Egész sereg tanu van beidézve. Itélet csak három nap múlva lesz.

TÁVIRÁTOK

Ferdinánd otthon.

[Szófia, dec. 1.

Ferdinánd király tegnap ide visszaérkezett. Rögtön hazatérése után nyilatkozatot adott ki, a melyben kijelenti, hogy nem gondol a lemondásra és nem akarja kivonni magát a hazájával szemben fennálló kötelesség alul. Ezt a hirt csak Bulgária rosszakarói terjeszthették.

Hétmillió bankbukás.

Pécs, dec. 1.

Ullmann M. Károly pécsi bankéig hétmillió koronánál nagyobb passzívával összeomlott. A bukás közel 1200 ember betétjét fenyegeti és így természetesen óriási izgalomban tartja az egész Pécsét.

A bolond-párt.

Marosvásárhely, dec. 1.

(Saját tudósítónktól.) A törvényszék ma felmentette Szinta Lajos hentest, aki egy hírlapi közleményben Nagy György köztársasági eszméit és pártját bolondnak nevezte.

A főispán mint tüzoltó.

Déva, dec. 1.

(Saját tudósítónktól.) Ma leégett Sándor László egy emeletes háza. Sándor sógora Mara László főispánnak. A közönséget frappirozta az a jelenet, amikor a főispán izzadva hordta az égő házból a burokat.

„Arad és Vidéke“ csődben.

Arad, dec. 1.

(Saját tudósítónktól.) Kalmár Nándor az Arad és Vidéke című lap tulajdonosa csődöt kért maga ellen. A lap passzívái 150.000 koronát tesznek ki. A lap már régén bérben van.

Egy gyorsvonat szerencsétlensége.

Róma, dec. 1.

Ceccano állomáson tegnap este a római-nápolyi gyorsvonat hibás váltóállítás következtében összeütközött egy tehervonattal. A gyorsvonat lokomotívja, szeneskoecsija, podgyászkoecsija és egy harmadosztályu koesi teljesen tönkrement. Csak a lokomotívvezető lélekjelenlétének köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. A romok alól hat halottat és 20 sebesültet mentettek meg. A vonaton utazott ötven olasz képviselő, ezeknek semmi bajuk sem történt.

Kizárt munkások.

Trieszt, dec. 1.

(Saját tud.) A hajógyár vezetősege ma kizárt 1300 munkást, mert szolidaritást vállaltak egy vétkes társukkal. A hangulat veszedelmes a munkások között.

Regényesarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Írta: Cseres Andor. 4.

A leány, aki aki a beszédet hallotta, lassan megfordította fejét, benézett a szakaszba és szeme csücskéből rá kaesintott Tabánra, majd visszafordult és úgy tett, mintha semmi más nem érdekelné, mint az aranykalászszal ringó rónaság, azonban a férfi, a kaesintásból mindent megértett és úgy érezte, hogy valami vonza a leányhoz, megneheztelt miatta magára, mivel a nagy ügyet, amiért utazott, elfelednie nem volt szabad.

Egy férfi, egy párt-ember, aki azért utazik a fővárosba, hogy Bomlód város számára főispánt kérjen, nem szentségtele-nitheti meg a nagy eszmét.

Dr Brinzához fordult:

— Hogyan van az, — kérdezte, — hogy a magyarországi izraeliták vezetékeve mind német, magyar annyira elenyészően csekély? Dr Brinza nevetett.

— Tőlem kérdezed, kinek neve tót? — felelt kérdezve emez, — kötekedni akarsz velem, mert csak úgy tudod, mint én.

— Vedd ugy, ahogy akard, de egyenes kérdésre egyenes választ várok! — mondá Tabán.

— Nohát komolyan veszem. Te, ha velem beszélsz, ne mondd azt, hogy izraelita vagy Mózes vallásu, mond egyszerűen, hogy zsidó!

— Legyen ugy!

Erre a gyáros felkapta fejét és keményen oda szólt:

— De nem az én jelenlétemben!

— Ugyan kérem, legyen szives és menjen ki! — utasította rendre dr Brinza.

— Nem megyek! — dühösködött a gyáros, — jogom van itt ülni!

— Mermína hátrafordult:

— Gründolf ur, kérem, jöjjön, amott egy templomot látok! — szólt a lány.

— Ne nézzen oda! — dühöngött tovább a gyáros.

— Kereszt van rajta! — válaszolt Hermína, mialatt vállait rázogatta.

— Hagyjon maga nekem békét! — én nem foglalkozom klerikálisokkal, nekem más dolgom van! — haragudott tovább a gyáros, — csak nem lehet minden tornyon kakas, csillag vagy háromszög.

— Mi az a klerikális? ellenkezett a leány.

— Hallja, ha maga engem gyóntatni akar, akkor előbb ugorjék ki az ablakon, fússon, ahhoz a templomhoz! — nem látott még maga esuhást, mi?

— Láttam biz én, hanem az nem volt pápista pap! — vágott vissza a leány.

— Hát mi volt?

— Rabbi volt.

— Mit, rabbi volt? — ordított a gyáros, — most már oda megyek, megmagyarázom magának, hogy mi különbség a pápista pap meg a rabbi közt.

Ezek meg hadd fálják fel addig a zsidókat!

— Maga is a zsidóról beszél? — gnyolódott a leány.

— Eltévesztettem, Hermína! — felelt Gründolf az ajtóhoz menve, onnan kijutott a folyosóra és élénk taglejtései elárulták,

hogy bele melegedett a magyarázatba, időnként nagyokat toppantott.

— Kedves Gründolf, ne toppantson többet, mert meghuzom a vészféket! — mondta nevetve Hermína.

(Folyt. köv.)

NYILTÉR

Karácsonyra

mindenfajta fali és zseb-
órákat, ékszereket, ezüst
evőeszközöket

Ezüst cigaretta tárcákat
igen alkalmas ajándéktárgyak

SCHMUTZLERNÉL

nagyon olcsón szerezhetők be.

Ócska arany és
ezüst beváltás!

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	822.75
Osztrák hitelrészvény	—	628.—
4%-os koronajárudék	—	81.50
Osztr. magy. államv.	—	702.50
Jelzálogbank	—	420.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.—
Hazai bank	—	282.50
Magyar bank	—	525.75
Keresk. bank	—	3744.—
Rimamurányi	—	644.50
Salgótarjáni kőszén	—	737.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1018.—
Közuti vasut	—	622.25
Városi villamos	—	343.—
Adria	—	570.—
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.

Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvaria-utcán egy üres telek eladó.

Tisztelettel értesítjük a nagyra-becsült megrendelőinket, hogy

lakatos és gazdasági gépműhelyünket Lukács György-u. 14. sz. a.

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavitások gyorsan és szakszerűen eszközöltnék. Kiváló tisztelettel

RIFF TESTVÉREK

19675—1913. tkvi szám.

Árverési hirdelmény kivonat.

A nagyváradai bír. tvszék mint telekkönyvi hatóság közzhírré teszi, hogy Hoffmann Józsefné végrehajtónak Balog Dávid végrehajtást szenvedő végrehajtási ügyében a nagyváradai kir. tvszék, mint tkvi hatóság területén levő Fvásárhely község határában levő s a 1) fugyivásárhelyi 295. sz. betétben A I. 1—2. sor, 1731—1732. hrz. alatt felvett s az Andordülöben levő szántóra és kertre 250 kor. — 2) a fugyivásárhelyi 638. sz. betétben A. I. 1—4. or, 1733—2, 1734, 1735—2—b, 1738—2. hrz. alatt felvett s az Andordülöben levő szántóra, házra, kertre 1449 kor. 3) a fugyivásárhelyi 638 sz. betétben A. II. 1. sor, 1733—1—a hrz. alatt felvett s az Andordülöben levő szántóra 153 kor. kikiáltási árban, a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határnapul 1914. évi jan. 3-ik napjának d. e. 9 óráját a Fugyivásárhely községhezához kitzte. — Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 20%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Nagyvárad, 1913. évi okt. 7-ik napján.

Sólyom, sk.

kir. tvszéki jegyző.

A kiadmányhitelelül

Lánszky, ^{csn}

telekkönyvvezető.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

„LEOPOLD“ hirdető vállalathoz

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 41.,

ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hirdapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy uem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Fontos értesítés!

Tisztelettel értesítjük a nb. közönséget, hogy illatszer és háztartási üzletünket a folytonos emelkedő forgalom akadálytalan lebonyolítása céljából, kénytelenek voltunk tetemesen **megnagyobbítva áthelyezni:** Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. szám alá, ahol ezentul mindennemű szakmánkba vágó igényeket továbbra is a legkifogástalanabbul elégíthetünk ki.

Figyelem! Tekintve, hogy reményünket, igen tisztelt vevőközönségünk b. pártfogásával minden tekintetben valóra váltotta, amit mi viszont méltóképen honorálni akarunk, elhatároztuk, hogy ezentul minden hónapban egy

ingyen bevásárlási napot rendezünk.

Mint hogy ezen ingyen nap feltételeit itt részletezni, helyszűke miatt, nem lehet. Kegyeskedjék erre vonatkozó részletes körlevelünket kérni, melyet a most megjelent 24 oldalas illatszer és háztartási értesítőnkkel együtt kívánatra bárhová, ingyen és bérmentve megküldünk. Cimünk: Parfumerie „Hez“ illatszertár és háztartási cikkek szaküzlete, Budapest, VIII., Köfaragó-utca 7. szám.

Büchler Márton

Nagyvárad legrégebbi butorkereskedője

BUTORIPAR VÁLLALATÁT

Zöldfa-utca 17., I. em. alá helyezte,

hogy a 12—16 ezer korona boltbér megtakarítása folytán vevőinek ennek folytán a legolcsóbb árakat nyújthassa.

A címre kérem figyelni!

Telefon az egész megyére 1-30.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és T^a

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCA SARKÁN

elismert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek

a friss őszi és téli áruk

u. m.: angol theák. thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. I-ső rendű fűszerárak, főzelék és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölön megpörkölve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, jutányos ár, tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társa

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 120 K.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagvszalonta.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfiótelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantys portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerü építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Sürgös figyelmeztetés!

Ha illatszert, pipereszappant, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikaiba vágó elkeket a legjobból a legjobbakat olesóbban a legolesóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent «illatszert és háztartási értesítőket» melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszert és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Kőfaragó-u. 7. sz.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta fejeztetnek.**

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!**vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.**

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztíthatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.**Különvonat**

a Félix-fürdőből
Várad-Velenceze
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8:06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Visszatérés** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirat, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, kőszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hévíz forrásait kitűnő eredménnyel használják.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz**. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pouder és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyen, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az

eredeti minőség.

Kapható Nagy-Váradon: Farkas István és Darvas István drogeriájában.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező lezárt árban, arany-, ezüst-, nikkell órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50 % engedmény.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos víz-vezeték és vasszerkezeti munkák.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Deutsch Simon
bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minde a szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takaréktűzhelyek állandóan ratáron. Költiségetét kívánatra küldök.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölök.

Tanuló felvétetik.

Kiadó!

Új keztűs és sérvkötő készítő!

Keztűk mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. Bál i keztűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek. **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Üzlet áthelyezés

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt vevő közönseget, hogy

Bémer-téri üzletünket

u. a. ház kapu melletti helyiségébe helyeztük át.

Hungária cipőgyár

r.-t.

(ezelőtt Moskovits Farkas és Tsa. r.-t.)

(Bazár-épület) Rákóczi-ut 2.

Telefon 687.

Telefon 687.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár esikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 filléértől. Nyakkendők, ridikulók 30 filléértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; czukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

A legszórakoztatóbb

hangszereket szállítja

Wagner „Hangszer-Király“
Budapest, József-körut 15. (Telefon)

A milánói, párisi és londoni kiállításon az első díjjal kitüntetve.

Hegedű, 16 drb. felszereléssel 12 korona.

Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona.

Kétsoros hangverseny harmonika 25 korona.

Beszélőgép, hatalmas hangú 40 korona.

Csodaráztrombita, erős, 6 korona.

Varrásfuvola, ajándékkal 4 korona.

Javítási szakmühelyek!

Fényképes árjegyzék ingyen! Óvás! Ügyeljünk a „Wagner“ névre és a 15. házszámra.

Szabadalmazott folyton égő

Meteor
kályhák

Sz. 71-79

Sz. 1174-1176

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.